

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.418/2007/5. szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla dr. Tóth László ügyvéd által képviselt **HATVANNÉGY VÁRMEGYE IFJÚSÁGI MOZGALOM** (levelezési cím: 1399 Budapest, 701/657.) székhelyű felperesnek - Dr. Pál András ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Csongrád Megyei Bíróság 2007. július 11. napján kelt 2.P.20.810/2007/5. számú ítélete ellen a felperes 8. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja.**

Az ítéltábla megállapítja, hogy alperes neve alperes megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a ... című napilap 2004. szeptember 18-i számában közzétett nyilatkozatában valótlanul állította, hogy a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom felperes által 2004. év augusztusában rendezett Magyar Sziget Fesztiválon **személy 1** előadást tartott, és az általa vezetett Magyar Jövő Csoport külön sátorban kapott helyet.

Kötelezi az alperest, hogy a ... című napilap ítélet kézbesítését követő szombati számának 2. oldalán az ítélet rendelkező részét saját költségén tegye közzé.

A felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 40.000.- (Negyvenezer) Ft-ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 15.000.- (Tizenötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest 36.000. (Harminchatezer), az alperest 12.000.- (Tizenkettőezer) Ft fellebbezési eljárási illetéknek a Magyar Állam javára az adóhivatal felhívására történő megfizetésére.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A felperes a korábbi évekhez hasonlóan 2004. évben is megszervezte a Magyar Sziget Fesztivált. A rendezvényt 2004. augusztus 11-e és 18-a között tartották ... **településen**, melyen - többek között - a magyarság történetével kapcsolatos előadások hangzottak el, illetve zenekarok léptek fel.

Az alperes - aki ekkor a Fiatal Baloldal elnevezésű mozgalom elnöke volt és országgyűlési képviselő - 2004. augusztus 3. napján a fesztivált megelőzően Budapesten a Lánchíd pesti hídfőjénél sajtótájékoztatót tartott, amelyen az alábbi kijelentéseket tette.

1./ „Vannak olyan irredenta, rasszista, sok esetben neonáci gondolkodásmódú magyarországi csoportok, melynek rendezvényeire eddig a parlamenti pártok képviselői nem tették be a lábukat”.

2./ A rendezvényt „magyarországi fasiszta gondolkodás fesztiváljának” nevezte.

3./ Kifogásolta „a FIDESZ és az MDF ifjúsági szervezete és vezető politikusai olyan rendezvényt regitimálnak, amelynek egyébként a tartalma, háttere legalábbis szalonképtelen Európában és eddig Magyarországon is az volt.”

A ... és a ... című napilapok 2004. szeptember 18-i, illetve 16-i számában tudósítást közöltek arról, hogy a felperes elnöke feljelentéssel élt rágalmazás miatt az alperessel szemben a sajtótájékoztatón elhangzott, fentiek szerinti 2. számú kijelentése miatt. A ...beli cikk utalt a sajtótájékoztatóra a mondottakra, és tartalmazta azt is, hogy „a rendezvényen külön sátorban kapott helyet a Magyar Jövő Csoport. A hungarista szerveződés vezetője előadást is tartott a fesztiválon”.

A ... című napilapban megjelent tudósítás szerint „**alperes neve**/ úgy érzi, hogy az idő őt igazolta. A szóban forgó rendezvényen ugyanis külön sátorban kapott helyet a Magyar Jövő Csoport. A hungarista szerveződés vezetője, **személy 1** előadást tartott a fesztiválon”.

A rendezvény kiírt programjában szerepelt **személy 1** előadása, utóbb azonban e programot törölték.

Pf.II.20.418/2007/5. szám

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes sajtótájékoztatón tett, tényállás szerinti nyilatkozatai sértik az ő és a Magyar Sziget Fesztivál jó hírnevét, a jogsértés megállapítása mellett az alperes további jogsértéstől való eltiltását és elégtétel adására, valamint 350.000.- Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését kérte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint az 1. számú kijelentés általános megfogalmazást tartalmaz, a csoportokat, illetve a parlamenti pártok képviselőit sem nevesíti, a rendezvénnyel kapcsolatos félelmeit, megérzéseit fejezi ki. Tagadta, hogy a kereset 2. pontjában megjelölt kijelentést tette. A 3. pontban sérelmezett nyilatkozata véleménynyilvánítás, annak valóságtartalmát bizonyítania nem kell. A fesztivált követően semmilyen nyilatkozatot nem tett, az azt megelőzően tartott sajtótájékoztatón jövő időben hangzott el **személy 1** rendezvényen való részvételére vonatkozó állítása, amely megfelelt a valóságnak, hiszen e programpontot a fesztivál műsorfüzete, illetve az internetes honlap is tartalmazta.

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság keresetet elutasító ítéletét többször hatályon kívül helyezte a tényállás feltárása érdekében. Kifejtette, hogy a keresetlevél 1-3. pontjában foglalt kijelentések véleményt fogalmaznak meg, amelyek közül az 1-2. pontban írt nyilatkozatból a rendezvény szervezőjére, a felperesre lehet következtetni. E vélemény alkalmas lehet a hírnévrontásra, ha az valótlán tényeken alapul. E körülményekre, valamint arra, hogy a 2. pont szerinti nyilatkozat elhangzott-e, bizonyítást rendelt el, továbbá tisztázni kellett azt a tényt is, hogy az alperesnek **személy 1** és az általa vezetett szervezet Magyar Sziget Fesztiválon való részvételére vonatkozó, az újságcikkekben megjelent állítások az alperes mikori nyilatkozatán alapulnak.

A megismételt eljárásban a peres felek nyilatkozataikat változatlanul fenntartották.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

A megismételt eljárásban a tényállás megállapításának alapjául **tanú 1** 2.P.21.533/2004/11. számú jegyzőkönyvben rögzített vallomását elfogadva bizonyítottanak találta, hogy az alperes a perbeli rendezvényt a „fasiszta gondolkodás” fesztiváljának nevezte. A keresetlevél 1. és 2. pontjában megjelöltek az alperes rendezvényről kialakított véleményét fejezik ki. Tanúként hallgatta meg **tanú 2** és **tanú 3**, akik az Index című lapban jelentettek meg tudósítást a rendezvényről. A tanúk maguk a fesztiválon nem vettek részt, a rendezvény bekerített területén belül csak rövid időt töltöttek el, de tapasztalták, hogy a bejárat felett árpádsávós zászló volt elhelyezve, több kopasz, bakancsba, és fekete dzsekibe öltözött fiatal láttak a környéken, akik „kitartás” felkiáltással és karlendítéssel

köszöntöttek valakit. A rendezvény programjában olyan skínhead zenekarok fellépése szerepelt (Egészséges Fejbőr, Ol-Kor, Magozott Cseresznye, Romantikus Erőszak), melyek felléptek a perbelit megelőzően tartott Magyar Sziget Fesztiválon is. A zenekarok dalszövegei (11/A/9., 11/A/10.), a fesztivál műsorán szereplő előadások címei (**személy 2**: Szent korona misztériuma és tana időszerű kérdései, **személy 3**: Igaz-e a hun-magyar folytonosság, **személy 1**: Mitológia és magyar jövő), a rendezvény internetes honlapján megjelentek (a trianoni döntést megelőző ún. Nagy-Magyarország által körülhatárolt terület, amelyen az országalma illetve ún. apostoli kereszt található „Szüljük tele ismét a Kárpát-medencét” felirattal) az irredentizmusra, a 11/A/9. sorszám alatt csatolt dalszöveg („jó a műsor, a film pereg, a tömeg tapsol és éljenez, úgy unom már a holocaust lejárt lemez, de láttam egy palesztin kölyköt hat éves volt a szegény ördög és fejbe lőtték, mert köveket dobált a srác”) rasszista gondolkodásmódra enged következtetni, amelyek a náci és a neonáci ideológiához, köznyelvi értelemben „fasizmus”-hoz szervesen kapcsolódtak. A Magyarországi Nyilaskeresztes, ún. hungarista mozgalom szélsőjobboldali diktatórius elvet valló mozgalom volt, amelynek kedvelt jelképe volt az árpádsávós zászló és a turulmadár. A program szerint fellépő **személy 1** azzal vált ismertté, hogy Magyar Jövő elnevezésű csoportjával nyilaskeresztes egyenruhába öltözve, karszalagot viselve nyilaskeresztes karlendítéssel jelent meg a Terror Háza múzeum előtt Budapest en. A kopasz fejbőr, a fekete dzseki és bakancs a neonáci elveket valló skínhead mozgalomban részvevőinek jellemző öltözet.

Emellett nincs jelentősége annak a körülménynek, hogy a 11/A/8. szám alatt csatolt fényképfelvételen szereplő személyek nem náci egyenruhát, hanem a második világháború előtti katonai egyenruhát viseltek, továbbá annak sem, hogy a felperes állítása szerint a csatolt dalszövegek nem hangzottak el a fesztiválon, az ugyanis tény, hogy azon zenekarok, amelyek e dalokat éneklék, a rendezvény fellépői voltak. Az alperes e dalszövegek, illetve a fellépők ismeretében alakíthatta ki véleményét.

Mindezeket együttesen értékelve arra a következtetésre jutott, hogy az alperes 1. és 2. pontban szereplő véleménynyilvánítása nem önkényes és minden alapot nélkülöző, ezért jogsértőnek sem tekinthető.

A keresetlevél 3. pontja szerinti kijelentés pedig nem lépi túl a véleménynyilvánítás korlátait.

Nem találta bizonyítottnak, hogy az alperes ..., illetve ... című napilapokban közzétett nyilatkozata a fesztivál megrendezését követően keletkezett. A ... című napilap erre vonatkozóan semmiféle adatot közölni nem tudott, míg a ... című napilap főszerkesztője csak valószínűsítette azt, hogy a cikkben foglaltak az alperes megjelenést megelőző 1-2 napban tett nyilatkozatán alapulnak. Ezen állítását csupán az újság gyakorlatára alapította. Ezért nem állapítható meg az alperes valótlán tényállítása, mivel a sajtótájékoztató időpontjában **személy 1** szereplése a programfüzetben fel volt tüntetve. A Magyar Sziget Fesztivál önálló jogi személyiséggel nem bír, ezért jó hírnév sértésnek sem lehet alanya.

A felperes az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatása iránt terjesztett elő fellebbezést. Álláspontja szerint az alperes a perbeli kijelentéseivel nemcsak a felperes, hanem a Magyar Sziget Fesztivál vonatkozásában is megvalósította a jogsértést. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapítható, hogy a keresetlevél 1-3. pontjában megjelöltek a sajtótájékoztatón elhangzottak, a kijelentések a Magyar Sziget Fesztiválra vonatkoznak. E megnyilvánulások túl nyúlnak a véleménynyilvánítás szabadságán, alkalmasak a jó hírnév megsértésére.

Álláspontja szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a napilapokban megjelent **személy 1** részvételére vonatkozó nyilatkozat a rendezvény előtt hangzott el, ennek ellentmond az újságcikk megfogalmazása, valamint **tanú 4** tanúvallomása is.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés **részben alapos**.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése értelmében a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jó hírnév védelmére is.

A (2) bekezdés alapján a jó hírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, való tény hamis színben tüntet fel.

E rendelkezések alapján a jó hírnév sérelmének megállapítására az olyan valótlan és a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas, amely valamely tényről határozottan vagy burkoltan tartalmaz.

A véleménynyilvánítás joga az Alkotmányban biztosított alapjogok egyike. A véleménynyilvánítás abban az esetben tölti be társadalmi rendeltetését, ha kellően megalapozott, helyesen tükrözi a jóhiszeműség és tisztesség követelményét, ha az értékelés, bírálat megtartja a gondolkodás és ítéletalkotás szabályait. Tehát a véleménynyilvánítási, bírálati szabadság addig lehet jogszerű és megengedett, amíg a másik személyével, tevékenységével szembeni társadalmi elvárásoknak megfelelő módon kerül megfogalmazásra. Ebből következően a véleménynyilvánítás is eredményezheti a jó hírnév sérelmét, ha minden ténybeli alapot nélkülözve tartalmaz elmarasztoló értékítéletet, vagy indokolatlan bántó, sértő, lealázó (BH. 2003/407/II., BH. 1193/89.).

A másodfokú eljárásban már nem volt vitatott, hogy az alperes a keresetlevél 1-3. pontjában foglalt nyilatkozatokat tette. Az ítéletábra korábbi hatályon kívül helyező végzésében állást foglalt abban a kérdésben, hogy e nyilatkozatok a felperesre, mint a rendezvény szervezőjére vonatkoztathatók.

Kifejtette azt is, hogy ezen alperesi kijelentések véleménynyilvánításnak minősülnek, melyek közül az 1. és 2. pontban rögzítettek alkalmasak lehetnek a hírnévrontásra, ha a véleménynyilvánítás önkényes és minden alapot nélkülöző.

Az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdésén alapuló logikus és okszerű mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy az ítéletében részletezett külsőségek alapján az alperesi véleményt nem lehet minden ténybeli alapot nélkülözőnek és teljesen okszerűtlennek tekinteni. Ezért a jogsértés nem állapítható meg.

A keresetlevél 3. pontjában sérelmezett kijelentés nem lépi túl a véleménynyilvánítás határait, ezért személyiségi jogvédelmet nem alapoz meg. A Magyar Sziget Fesztivál rendezvény önálló jogi személyiséggel nem rendelkezik, a felperes sem a rendezvény képviselőjében, perben állás és képviselői meghatalmazás hiányában pedig az azon részt vettek nevében igényt nem érvényesíthet.

Az újságcikkek **személy 1** és az általa vezetett szervezet fesztiválon való részvételére vonatkozó tényállítást tartalmaznak. A jogsértés megállapíthatósága körében az bír perdőntő jelentőséggel, hogy az erre vonatkozó nyilatkozatot az alperes a sajtótájékoztatón vagy pedig azt követően tette. Ez utóbbi esetben valósul meg a jó hírnév megsértése, mivel a tényállítás valótlan.

A ... című napilap a felperes feljelentése kapcsán múlt időben utal a sajtótájékoztatón elhangzottakra, a tudósítás egészének nyelvtani értelmezéséből nem lehet következtetést levonni arra, hogy az abban foglaltak az alperes rendezvény lezajlását követően tett nyilatkozatán alapulnának. A sajtótájékoztató időpontjában - tekintve, hogy a fesztivál programjában résztvevőként a Magyar Jövő Csoport szerepelt - e tényállítás a valóságnak megfelelt.

Ezzel szemben a ... napilap tudósítása az alperes által a sajtótájékoztatón elmondottak ismertetése után jelen idejű megfogalmazásban tartalmazza azt, hogy az alperes igazoltnak találta e kijelentéseket, utalva **személy 1** és csoportja fesztiválon való részvételére. E megfogalmazásból az a következtetés vonható le, hogy a sérelmezett állítást az alperes a rendezvényt követően tette. Ennek ellenkezőjét alátámasztó bizonyíték nem áll rendelkezésre. Ennélfogva az alperes e valótlan tartalmú kijelentésével megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő személyiségi jogát (Ptk. 78. § (2) bekezdés). Az ítéletábra a jogsértés tényét a Ptk. 84. § (1) bekezdése alapján megállapította és a Ptk. 84. § (1) bekezdés b.) pontja alapján kötelezte a rendelkező részben foglaltak szerint elégtétel adására.

A felperes e kereseti kérelme kapcsán nem vagyoni kártérítés iránti igényt is érvényesíteni kívánt. A jogellenesség önmagában a nem vagyoni kárpótlást nem alapozza meg. A peradatokból kitűnik, hogy a felperes kérelme kapcsán a sajtó helyreigazítást közölt, amelynek folytán az állítás valótlansága rövid időn belül nyilvánosságot nyert, így nem keletkezett olyan hátrány, amely kompenzálást igényelne.

A fentiekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben - a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegére is kiterjedően - a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nagyobb mértékben eredménytelen lett, ezért a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján pervesztessége arányában köteles az alperes jogi képviseletével felmerült 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet alapján megállapított másodfokú költségének a megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a peres felek pervesztességük arányában kötelesek megfizetni az Itv. 64. §-a szerint alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

S z e g e d , 2008. június 25.

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
a tanács elnöke

Dr.Rakita Zsuzsanna
táblabíró

Dr.Kiss Gabriella sk.
táblabíró